

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΑΤΥΧΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΡΒΑΝΤΕΣ

Η φτώχεια ενός μεγαλοφυούς ποιητού. Ένα παραγνωρισμένο άριστο έργο. Τα τέχνασμα του Θερβάντες για να ρεκλαμαρή τον «Δόν Κιχώτη» του. Όπου φυλάσσεται επί δυσφημίες του έθνους. Η άρρώστια του Φίλιππου Ξου. Πώς διακένδηξε στις άρες της άνιξ του. Ένας πιστός φίλος.

Ο 1614, σ' ένα μικρό δωμάτιο κάποιου ισπανίου σπιτιού, στο Τολέδο της Ισπανίας, καθόταν μπρός στο τραπέζι ένας γηραιός φιλόλογος και συντηρημένος από τη φτώχεια άνθρωπος, με μακριά κι' άγνέσιμα μαλλιά και χλωμοπεριεμένα γενέια.

Ήταν ο δόν Μιγκουέλ Θερβάντες ντέ Σαυαδόρα, ο πενήμιος συγγραφέας του «Δόν Κιχώτη» και φροντιστής τότε του σταυρού του βασιλέως της Ισπανίας Φίλιππου Ι'. Τη θέση του αυτή, η οποία μολιά του έπέτρεπε να μην πεθάνη από την πείνα αυτός κι' η γυναίκα του, την χριστοσέο θερβάντες στην ύπαιθροίσι του παρασυρόου θωμαιστού του δόν Φερνάνδεθ ντέ Καστρο, κόμητος του Λέου.

Σε κάποια στιγμή, ο Θερβάντες έφριξε γύρω του μια θλαμμένη ματιά και υπομοίωσε με πικρα :

— Ένα ζώλινο κρεβάτι, ένα τραπέζι, δύο - τρεις σπασμένες καρέκλες, ένα καπέλλο με φτερό, ένα πιστόλι κι' ένα σπαθί, να ή μόνη μου περιουσία... Άτ' την Γερμανία, άτ' τη Γαλλία, έγω επιστολές άπειρον έκδοτων, οι όποιες με συγχάρουν και με πληροφορούν ότι ο «Δόν Κιχώτης» μου άταίριαστρε σ' όλες σχεδόν τις Εθνωπαικές γλώσσες κι' ότι όλοι με παραβάλουν με τον Όμηρο και τον Όβιδιο... Σίγη πατριδα μου όμως... Έδω στίν 'Ισπανία... Χι... Έδω είμαι έπί δυσφημιαν και κοντένω να πεθάνω άτ' το κρύο κι' άτ' την πείνα, μαζί με τη φτώχη γυναίκα μου... Άναστέναιε ο δάστυχος όσο και μεγαλοφυής έκείνος ποιητής και φώναζε κατόπιν :

— Κατερίνα... Τι έχεις σήμερα να γάμε... Φωνή και σφοδραλιά... άκουστρε τότε μια δροσερή φωνή νεαρής γυναίκας, η όποια προβαίλε σε λίγο πίσω από έναν κλειρτές του χλωμό από τις στερησεις, με όμοιοφο πρόσωπό της. — Φωνή και σφοδραλιά... Φωνή και σφοδραλιά... Βουαδές τόρου τρούου φωνή και σφοδραλιά, συνέχισα... Τι διάβολο θ' άτόγινουμε... Και μοιραριφόντας μελαγχολικά αυτές τις φράσεις, ο Θερβάντες τρέβησε προς τη γυναικα του δωμοίτου, η όποια χορημασε για καζέβια του ζεύγους, κι' ανασηκωσε τον κλειρτές, πωο από τον όποιον η Κατερίνα κατανούσε τα σκόρδα στο γουδι.

— Ξέρεις κάτι, γυναίκα... είπε, χαϊδεύοντας με στοργή τα χλωμά μαύριόλα της. Σκέφτηκα ένα στατηγίμα, για να αναχάσω τους 'Ισπανούς μας να προσέξουν το βιβλίό μου... Μονάκι έδω άν ποιητή, ύταρχε έλπίδα να εισράξω τα ποσοτά μου από τους έδοτές και να ξεασπώσωμε έκπέτους από τα χρεη κι' άτ' τη φτώχεια... — Μιγκουέλ μου, κάνε ό,τι σε φωτίσει η Μαντόνα... του άποκρίθη με έγκαρτήρησά η Κατερίνα. Μά κάνε όπως γρήγορα... 'Ο σπινοκακόνης δεν θα μάς περιμένη πιά άλλον μήνα, γιατί άρεκάτ' νοίκια του χριστοσέου, και σήμερα μου άγρομίλησε... Έπίσης ο μακαλής άρνείται πιά να μάς δώσει πιστώσι... Και λεπτά για ν' αγοράσω ύφασμα, γι' να μιταλώσω τον καταρτημένο στρατιωτικό μανδύά σου, δεν μοίταιναν πιά... Ποθ' θα βγούμε έτσι ;

Βουδός και σκεπτικός ο Θερβάντες, άγκάλιασε τη γυναίκα του και φιλήθησαν τρυφερά. Ύστερα κάθισε στο τραπέζι του κι' άρχισε να γράφει τον περίφημο «Βούσκα - Πιέ», την άνώνητη δηλαδή έκείνη σάτυρα, με την όποια ο ίδιος έπίτηδες δυσφημισε το έργο του : Τόν άριστογνωμητικό του «Δόν Κιχώτη»... — Έπειτ' από τρεις έβδομάδες ένα μεσημέρι, έβγαψε στο μονάφοβο δωμάτιο του ποιητού - άξιωματικού, βλοσυρός και σκωροπός, ο προστάτης του κόμης ντέ Λέου, Γεράτη χαρα ή Κατερίνα, σκωθρησε να τον ύποδεχθή. Έκείνος όμως βιαστικά και δίνοντας στον Θερβάντες μια σκακούλα με άρεκάτ' χρυσά νομίσματα, είπε :

— Φέλε μου, πάρε τα λεπτά αυτά και φρόντισε γρήγορα να ζουρήτις κάποιον... Όπου νάιναι φάνουν οι άλγκουναζίλι (οι άστυφολογίες), για να σε συλλάθουν... — Ο Θερβάντες, άτάραχος, χαμογελούσος αίμαγιστά, ένώ η Κατερίνα έφρονίσε έντροση :

— Άγρε 'Ιάσοβε της Κριστοτέλλας... Νά μάς συλλάθουν ; Και γιατί, παρακαλώ, έξοχότατε ;

— Γιατί δημοσιεύτηρε γδές στή Μαδρίτη μια άνώνημη σάτυρα, άσφαλώς από κάποιον άπαινόνο έχθρό σου... Ξήγησε ο κόμης ντέ Λέου. Σ' αυτή τη σάτυρα του, ποθ' τιλοφωρείται «Βούσκα - Πιέ», ο έχθρός σου άποκαλείται δήθεν ότι ο «Δόν Κιχώτης» σου δεν είνε τίποτε άλλο, παρ' ο ίδιος ο βασιλεύς μας, τον όποιο σαιρωρίζεις μαζί με τους άπορηγούς του και τους μεγαστάνες του... Τους άναφρέεις βέβαια με πλάστο δνόματα στο έργο σου, μά όλες της ή πράξεις σατυροίονται όλοάφανα έκεί μέσα... — Τι λές... Ξεφρόνισε με οικειότητα στον άδελμικό του φίλο και προστάτη του ο Θερβάντες. Ύστε έκανε τόσο κρότο αυτός ο «Βούσκα - Πιέ»... — Κρότο του διαβόλου, μάάλιστα... Ξεκακόθηκε ο κόμης. Όλα άγοράζουν το σατυροκό αυτό φυλλάδιο, το διαβάζουν κι' ύστερα τρέχουν στα βιβλιοπωλεία... Έγρε άγορζούν όσα όσα τον άζητην ός τόσο «Δόν Κιχώτης» σου, και παραβάλλουν, το κρινοτό τον με όσα άποκαλίττε το άνώνημο φυλλάδιο, προσπαθών να μαντήρουν ποιά μεγαστάνες κριβονται κάτω από τα διάφορα δνόματα των ήρώων του έργου σου... — Ύστε, λοιπόν, κοιλέτια ο «Δόν Κιχώτης» μου... φώτισε με λιχάρα ο Θερβάντες.

— Πουλέτια, λέει... Δεν πραγματίνοιν οι βεβλοπόλια να βανωπούν τη ζήτησι... Γι' αυτό, το σκάνδαλο είνε μεγάλο κι' ο προσητορογός διάταξε σήμερα τον άρχηγό της Σάντα - Ερμανδιάδ (της Μιστιζής Άστρονομίας των 'Ιερωξέταστών της Ισπανίας), να προθή στη σύλληψη σου... — Άς με συλλάθουν, τόρα... Ξεφρόνισε με ζαρά άπεριφροατή ο Θερβάντες. Άς με φέουν στα σίδερα... Έγώ έγγραφα τον «Βούσκα - Πιέ»... Έπίτηδες κατηγοροίσα σ' αυτό το φυλλάδιο τον «Δόν Κιχώτη» μου... Ένα καλό έργο, κανένας δεν το άγορζέσει... Μά όταν το δυσφημισαν, όταν το ποίν σικομνητικό, όλοι τσακίζονται τότε να το διαβάσουν... — Έού... Έκανε έκθαμβός ο κόμης. Έού τόγγαρες... Μά τότε, φίλε μου, θά σε σόσω... Θά άποκαλίωθ στον βασιλέα το τέχνασμα σου, κι' έτσι και θά άποφιλώσθης κι' τη θεία σου δεν θα χάσης... — Όχι, πρός Θεού... Μην το κάνεις... κραγίνας έκτενερικά ο ποιητής. Θά με φέεις πάλι στο σκοτάδι της άφανείας, τότε... Άφρες καλύτερα να φημισθ, κι' έγώ θα το βιβλίό μου... Άφρες να πιάζω τη φήμη με το σκάνδαλο και την καταδομή, άφού δεν το κατοφθσοο με το πεινιά και με την άξια μου... Το ίδιο βράδι ο Θερβάντες κλεινόταν άλυσσόμετος σ' ένα μπουνοτρούμι των κατέρωτων του Τολέδου...

Ο «Δόν Κιχώτης» προκαλώσε τόρα το θυρόκο που του άξέζε. Μό ο μεγαλοφυής συγγραφέας του στε ναζε στο κάτεργο και η ύγρασία Έσκαβε σιγά - σιγά το άδυνατισμένο από τις στερησεις γέμορο κορμί του. Ή όμορφη και νέα, μάλιστα τόσο ποτή και άφομοίσηνη στον ήλιωμένο σφζυγό της Κατερίνα, μάταια παρακαλώσε τον κόμητα ντέ Λέου να μεσοβαθήση στον βασιλέα ύπερ του φίλου του, 'Ο κόμης διάταξε και περιέμε να μω κατάλληλη είτακρία οι έπέμβη, για δύο σπουδαίους λόγους : Πρώτα, γιατί ο ίδιος ο Θερβάντες του άταγορούσε κάθε ένέογεια, εν δνόματι της στενης και παλαιάς γουλίας του, γιατί γνωρίζοντοσαν από τη ναυμαχία της Ναυπάκτου άδουθ, όταν νύρησαν τον στόλο των Τούρκων, πολεμίζοντας κι' οι δύο τους ως άξιωματικοί όπο τις διαταγές του Ξακουστού Δόν Ζουαν του Αίστριακού. Κι' ύστερα, γιατί έντομοταξού οι έχθροί του — και προπάντων ο ίδιος

Ο Θερβάντες

ρός συγγραφέας κι' αντίπαλός του 'Αβελένδρας — είχαν καταρθώσει να τον κατασκοπεύσουν σε όλους τους πανηγύρους μεγαλώντες του βασιλείου. Εύτυχώς για τὴν εὐτυχισμένο δὸο και μεγαλοφυή ποιητή, ἡ εὐκαιρία, τὴν ὅποια ζήτησε ὁ μεγαλόφυκος προστάτης του κόμης ντὲ Λέμο, παρουσιάστηκε ἀπροσδόκητα, ὄστερα ἀπὸ τρεῖς ἀλόκληρους μῆνες. Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος ὁ 3ος προσεβλήθη ἀπὸ μιὰ ἐνοχλητικὴν οὐθαλίαια, κι' οἱ γαιτροὶ του τὸν πρότερον νὰ μείνῃ ἐπὶ σαράντα ἡμέρας σ' ἕναν κατασκευαστὸν βάλαντο τὸν ἀνακτόρον, ἔχοντας τὰ μῖατι του σκεπασμένα μ' ἕναν μαύρο ἐπίδητο. Μισοπεθαίνοντας ἀπὸ τὴν ἀνία και τὸ χασμουρητὸ, ὁ διαρκῶς ἄλωστε μελαγχολικὸς ἐκεῖνος βασιλεὺς, ἀποφύησε διαρκῶς τὸν ἀγαπητὸ του φίλο κόμητα ντὲ Λέμο, γιὰ νὰ τοῦ κρατήσῃ συντροφιά. Τότε ὁ κόμης, ἐποφελούμενος τῆς ἐνκαιρίας, ἄρχισε νὰ διαβάζῃ κάθε μέρα κι' ἀπὸ ἕνα κεφάλαιο τοῦ ἀμνηστὸν ἔργου τοῦ φιλακισμένου φίλου του, τὸ ὅποιο ὁ βασιλεὺς τόσο πολὺ βέβαια εἶχε ἀκούστα, μὰ και τὸ ὅποιο ἡ πολλὴς του ἀσχολίης πρὶν τὸν ἐλυπίσαν ὡς τότε νὰ διαβάσῃ.

Ὁ βασιλεὺς διασκεδάζε ἀγανάστα μέσα στὴν πλῆξι του, ἀκούοντας τις κομικὲς περιπέτειες τοῦ Δὸν Κιζότι, τοῦ Σάντσου Πάνστα, τῆς Δουλιανέας κι' ἄλων τῶν ἄλων ἀμνηστῶν ἡρώων τοῦ ἀθανάτου ἔργου. Κι' ὄταν γαυρέφτικε λιὰ, ἴστερα ἀπὸ σαράντα ἡμέρες, τὸ ἔργο εἶχε διαβάσῃ διόλολη και σὺντα ὁ βασιλεὺς ἔφαζε στὰ γέλια να τὴν ἀνάμνησι τὸν σαρῶν, ἔτσι κι' ἂν σὺβητοῦσε τὴ στιγμή ἐκείνη σπουδαία συμφύροντα τοῦ κράτους, μὲ τοὺς ὑπουργοὺς του !..

—Μεγαλυότατε, τοῦ εἶπε ἐπιτέλους μιὰ μέρα ὁ κόμης ντὲ Λέμο, ἀποδοῦτε δικαιοσύνη στὸν ἀνόρθωτο ἐκείνον, ὁ ὁποῖος τόσο σὰς διασκέδασε μὲ τὸ πνεῦμα του... Εἶδατε ποῦθεν στὸ ἔργο καιμιὰ πρόθεσι σατυρισμοῦ τῆς Μεγαλειότητος Σας ἡ τὸν συνεργατὸν Σας ;.. Κάνει μόνο μιὰ ἀδία κι' ἀσυνήρητι σάτυρα τῶν συνθηγιῶν και τῆς ζωῆς τοῦ αἰῶνος μας, και τίποτε παραπάνω...

—Μὰ καιποὶ φουλάδιο, μὲ τὸν τίτλο «Βούσκα - Πιέ», ποὺ ἀποκαλεῖται τις σκοφαντικὲς προθέσεις τοῦ συγγραφέου ἐναντίον μου ; Ἐκανε δισταχτικὸς ὁ βασιλεὺς.

Ὁ κόμης ντὲ Λέμο τοῦ ἐξήγησε λεπτομερῶς τότε τὸ στρατήγημα τοῦ Θεόδωρου. Βεβαιωμένος λιὰ ὁ Φίλιππος 3ος γιὰ τὴν ἀθωότητα τοῦ ἔργου, τὴν ὅποια ἄλωστε κι' ὁ ἴδιος ἐξασκίωσε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του, διέταξε τὴν ἀποφυλάσσει τοῦ συγγραφέου. Συγχρόνως τὸν προθίβασε σὲ φροντιστὴ - ἐπιμελητὴ σενάγματος, ἀπὸ φροντιστὴ τάγματος, ποὺ ἦταν, και τοῦ διπλάσιασε τὸ μισθὸ του.

'Αλλομῶνο, ὄμως... Ὑστερὰ ἀπὸ ἐνάμισι χρόνο, στὶς 23 Ἀπριλίου 1616, πέθανε ὁ ἀθάνατος τῆς Ἰσπανίας ποιητῆς, πρὶν προφθάσῃ ἀκόμα νὰ ἔζηρωσθῇ ἐντελῶς και νὰ ζήσει ἀνετα. Ἡ περιπετειώδης ὡς ἀξιωματικὸς ζοῆ του, ἡ στερήσεις, ἡ φυλάσσεις κι' ἡ ἡλικία του — γεννήθηκε στὰ 1547, κι' ἦταν ἐπομῆνος 69 ἐτῶν τότε — τὸν ὠδήγησαν στὸν τάφο !..

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΙΑ ΚΟΙΛΙΑ... ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Πρὸ τριάντα ἐτῶν, παρουσιάστηκε στὸ Πολιτικὸ Νοσοκομεῖο μιὰ γυνὴ ἀπὸ τὴ Σφό, ἡ Μαρία Μοῖρον, τῆς ὁποῖας ὁ ὄγκος και ἡ διαστάσεις τῆς κοιλιῆς εἶχαν φτάσει σὲ σημεῖο ἀπίστευτο.

Τὴν ἐξετάσε ἐκεῖ ὁ καθηγητῆς Θεόδωρος Ζαίμης κι' ἀπεγμάτισε νὰ τῆς κάνῃ ἐγγείρησι.

Ἀκούστε, λοιπόν, τί προέκυψε ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐγγείρησι :

«Ἡ ἄρρωσθη, ἀναγέρει ἡ σχετικὴ ἔκθεσις, ἔπασε ἀπὸ κύστιν πολὺχῶρον τῆς ὠθητρικῆς, ἀπὸ τὸν ἕνα μόνον θήλακα τῆς ὁποῖας ἐξήγησαν πλέον τὰν 20 ὀκάδων ὕγρα μαύρα και γλοιώδη. Ἀπὸ τὸν ὑπολειπόμενον ἔτερον ὄγκον ἐξήγησαν ὕγρα λευκά και γλοιώδη και ἐκείνα, πλέον τῶν 15 ὀκάδων ! Τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ σπλάγχ (ἡπαρ, σπλῆν, στόμαχος) ἦσαν τόσοσον πολὺ πεπεωμένα και ἀτροφικὰ, ὡστε εὐρίσκοντο προσκεκολλημένα ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης» !..

Πρέπει νὰ σημειωθῇ σχετικῶς, ὅτι ἡ ἐγγείρησις αὐτὴ ἦταν πρωτοφανῆς γιὰ τὴν Ἑλλάδα, τῷ καιρῷ ἐκεῖνον, και ὅτι ἡ ἄρρωσθη ἔγινε καλὰ.

ΨΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ βιοφυρία εὐρίσκει, ἢ μεγαλοφυρία δημιουργεῖ. ***

Τὰ γερνάματα ἐνε ἕνας τύραννος, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπειλὴ θανάτου ἀπαγορεύει τὸν ἀνάθρακο ὡλες τις ἡδονὲς τῆς νεότητος. ***

Κάθε στιγμή φέρνει μαζί της κι' ἕνα καθήκον. Ἡ πρόθυμι και κατὰλληλι ἐπέλεσι τοῦ καθήκοντος κάθε στιγμῆς ἐνε τοῦ μυστικὸ τῆς προόδου.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 97

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἔνας... γενναῖος λοχαγός. Μέσα στὰ στάχκια. Ἄμην, ἄχ μὲν!.. — Ἐμπρός και τοὺς φαγάμε!.. Τὸ τελευταῖο φίλημα ἐνὸς φανταροῦ στὴν γυακπημένη του. Ὁ ἠρωϊκὸς τοῦ Γιαννοῦσι. Ἡ τρυπέρις και οἱ στιχοὶ τοῦ Ματσούκου. Ἐνὸς καλλυμπῶρι τὴν ὥρα τῆς μάχης. Κι' ἕνας ἥρωσ...ἐν ἀγνοίᾳ του, κτλ.

Κατὰ τὴν δραματικὴ ἀπόκρῆσι τοῦ πολέμου τοῦ 97, ἕνας λοχαγὸς τοῦ Εὐζωνικοῦ εἶχε γυθῖ ἀνάμεσα στὰ στάχκια. Ὁ στρατιώτης ἀπαρῆτης του, ὁ ὁποῖος τὸν ἔφυσε ἄβερνα ἀπὸ κληρὸς του, ἔπρεξε να τὸν βρῇ, κι' ἐπιτέλους τὸν ἀνακαύανε μέσα στὰ στάχκια. Ὁ λοχαγὸς ὄντως ὡλες ἄλωσε πατήματα κοντὰ του, νεμῶντας πῶς τὸν πηλιώσαν ὁ Τούρκος, φώναξε :

—Ἀμὴν, ἀγά σοὺ !.. Νὰ τὸ πατόδι μου και μὴ μὲ σκοτώσῃς !..

—Ἐμὰν ὁ Γιαννοῦσι, κὴς λοχαγὸς !.. τοῦ φωνάζει ὁ ἀπαρῆτης !..

Ὁ λοχαγὸς τότε πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὰ στάχκια και ἄρχισε νὰ βρίζει ὡλες σὰς τσαλαπιετῶς :

—Τοὺς...ζερ..... ! Ἐμπρός ! Ἐμπρός, ὑπερ, και τοὺς μῆγρια !

Κατὰ τὴν ἐκκρόρησι τὸν Φαρσάλων, ἕνας στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ ἀνεγνώρισε μεταξὺ τῶν προσφύγων και τῆν φιλενάδα του. Ζήτησε τότε ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ ὀλίγον λεπιῶν ἀδία, τὴν πληρώσει και τὴν...εφίλησε ! Τὴν ἐπομένην ὁ καιστότερος φαντάρος συνέλεμθη ἀγυάλωτος... ***

Στὴ μάχη τοῦ Βελεστίνου, ὁ λοχαγὸς Γ. Γιαννοῦσις παρακάλεσε τὸν ἀνθυπολοχαγὸ του νὰ τοῦ δοῦσι τὴν ἀδία να λάβῃ ἐπὶ τὰ στρατιῶτες και νὰ κάνῃ ἀνάγνησι τῶν Τούρκικων θέσεων.

Ἡ ἀδία εἰδοῖθη. Ὁ Γιαννοῦσις πῆρε τοὺς ἐπὶ τὰ στρατιῶτες, περῶρσις πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἔχθρου και ἐπέταξε ἐναντιον μαῶς Τούρκικῆς δημοσίας ; Πληρώθηκε ἄβερνα στὸ χεῖρ, ὄλλα ἔξυκολοῖθη να ποιεύη, ἄν και τὸ τρεῖμα του ἦταν διαμπερῆς.

Μόλις ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ εἶπαε αὐτό, ἔτρεξε ἀμέσως μὲ τὴ δημοσία του γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἠρωϊκὸ λοχαγ. Ἡ δυνὴ ἔχθρικῆς δημοσίας συνεκλήθησαν μὲ λιπσα και μέσα σὲ λίγη ὥρα οἱ Τούρκοι ἐκοπίσθησαν. Τότε ὁ λοχαγὸς Γιαννοῦσις, στυμῶντας τὸ πληρωμένο του χεῖρ ῆρα, ἄρχισε νὰ φωνάζη :

—Ζητὸ Ἑλληνικὸς στρατὸς !.. Ζητὸ ἡ φανταρία !.. ***

Ὁ ἀλθισμῶντος ἔθνικος ποιητῆς Σπύρος Ματσούκου, στὴ μάχη τοῦ Βελεστίνου και καιτὰ ἀπὸ τῆ βροχῆ τῶν ἐχθρικῶν σαρῶν — τὸ ἀρηγεῖται ὁ κ. Ζ. Παπαντωνίου στὸ «Ἐμπρός» — ἔκανε...τοῦτες και ἀπύργελε ποιήματα !.. ***

Νὰ κι' ἕνα καικαμπούρι, ποῦνε πάνω στὴ μάχη, με...δραστή τὸν Ματσούκα πάλιν :

Ὁ Ματσούκουσ πολεμοῦσε στὴν πρώτη γραμμὴ.

—Πῆρὸν διὰδόν ! διέταξε ὁ ἀνθυπολοχαγὸς του.

Ἀλλὰ ὁ Ματσούκουσ δὲν περῶλοῖσα.

—Τὶ κάθισαι, δεκανα ; τὸν ρωτᾶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς του.

—Δὲν μοῖδωσες διατυγὴ νὰ ρίξω, κ. ἀνθυπολοχαγὸ !..

—Πῶς !.. Δὲν ἀκούσες τὸ πρόχημα «Πῆρὸν διὰδόν» !..

—Ναί, ἀλλὰ ἔγω περῶμενα ν' ἀκούσω και τὸ πρόχημα...Σ π π ρ—ὁ ἄμ—ὀ ὄν !..

Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ἐσυγῶρσι τὸν καικαμπούριστή, γιὰτὶ ἤξερε ἀπὸ τις προηγούμενες μάχης ὅτι ὁ Ματσούκουσ ριχόνταν στὴ φωτία μὲ καιρῶστα τὰ μῖατι.

Στὸ Βελεστίνο ἕνας στρατιώτης, λίγο ἐλατρωμένο, φοδῶταν νὰ ποιήσῃ. «Ρι...ρι τὸν πήγανε !», ὅπως λέγανε οἱ ἄλλοι φαντάροι.

—Ἐλα δὸ, τοῦ λέει σὲ μιὰ στιγμή ὁ ἀνθυπολοχαγὸς του. Θὰ σὲ φυλάξω ἐγὼ ἀπὸ τις σφαῖρες... ***

Καὶ τὸν βάζει στὸ πρόχημα να...μοιράζῃ φανίγρια ὁ ρ θ το ς !..

Ὁ στρατιώτης, κοιτούσαις, καιὸς εἶπαε, νόμισε πῶς πραγματικὸ ἐπὶ ἦταν ἀσαφισμένος ἀπὸ τις σφαῖρες. Μοιράζε λοιπόν τὰ φανίγρια μὲ τὴν μεγαλυτέρη ἀπάθεια και ἦταν καιεκαρτισμένους !..

Ἐδῶνως, δὲν ἔπαθε τίποτε. Κι' οἱ σνάδες...φῶι του τὸν ἀνεκρίσων...παλλήκαρὰν ἐν ἀγγοῖα !..